

Til
medlemsorganisationerne

Aktivitetsnr.: 19-0057.7.
VP
Direkte tlf.nr.: 3347 0626
1. marts 2019

Vedr.: Lønudvikling 4. kvrt. 2017-2018

Lønudviklingen for ansatte i kommuner og regioner følges af Forhandlingsfællesskabet bl.a. ved statistiske opgørelser fra de to statistikproducenter KRL og Danmarks Statistik (DST). Nedenfor beskrives KRL's og DST's offentliggjorte lønudviklingstal for perioden 4. kvrt. 2017-2018. KRL's og DST's nyheder er vedlagt (bilag 19-0057.6 og 19-0057.3).

Kort opsummering

- Den gennemsnitlige lønudvikling i 4. kvrt. 2017-2018 i kommunerne og i regionerne er opgjort til:

	Kommunerne	Regionerne
KRL	2,2 %	2,1 %
DST implicit	2,1 %	2,4 %
DST standardberegnet nyt	2,1 %	2,1 %

Der er ikke 100 % overensstemmelse mellem statistikgrundlag og metode for ovenstående lønudviklingstal.

- Den gennemsnitlige stigningstakt i aftaleresultatet 3. kvrt. 2017-2018 i kommunerne er 2,3 % og i regionerne 2,0 %, som følge af forskelle i den aftalte lønudvikling og udmøntning fra reguleringsordningerne pr. 1. oktober 2018.

Lønudviklingen i kommunerne 4. kvrt. 2017-2018

KRL

Ifølge KRL er den gennemsnitlige kommunale årsstigningstakt for 4. kvrt. 2017-2018 i "lønnen i alt" (bruttolønnen) opgjort til 2,3 %, hvilket er en stigning ift. 3. kvrt. 2017-2018. Udviklingen i "løn excl. genetillæg og pension" (nettolønnen) er ligeledes opgjort til 2,3 %.

Hvis lønudviklingen alene opgøres for ansatte, der har været ansat i samme stilling i perioden, er den gennemsnitlige årsstigningstakt i "lønnen i alt" 3,3 % i 4. kvrt. 2017 - 2018. Nettolønnen for samme gruppe steg 3,2 %, dvs. stort set med det samme.

De kvartalsvise årsstigningstakter på det kommunale område - som opgjort af KRL - fremgår af vedlagte tabel (bilag 19-0057.8). Oplysninger vedrørende konkrete stillingskategorier kan findes på KRL's hjemmeside <https://www.krl.dk/#/sirka>.

Det skal bemærkes, at der ikke er 100 % overensstemmelse mellem henholdsvis KRL's og DST's statistikgrundlag og metode.

Danmarks Statistik

Ifølge DST's implicitte lønindeks - det hidtidige indeks - er den kvartalsvise årsstigningstakt i 4. kvrt. 2017-2018 i kommunerne 2,1 %, jfr. vedlagte tabel (bilag 19-0057.10).

Ifølge Danmarks Statistiks nye standardberegnete indeks, som skal komme tættere på at måle den egentlige udvikling i gennemsnitstimelønnen, er den kvartalsvise årsstigningstakt i samme periode ligeledes 2,1 %. Forskellen mellem det implicitte lønindeks og det standardberegnete lønindeks kan populært siges at være struktureffekter, dvs. betydningen for den målte lønudvikling af at sammensætningen af lønmodtagerne inden for en given branche eller sektor ændrer sig. Danmarks Statistiks nye standardberegnete indeks blev beskrevet mere detaljeret i den seneste orientering (den 17. december 2018) om den statistisk opgjorte lønudvikling.

Lønudviklingen i regionerne 4. kvrt. 2017-2018

KRL

Ifølge KRL er den gennemsnitlige regionale årsstigningstakt marginalt lavere end den kommunale. "Lønnen i alt" (bruttolønnen) 4. kvrt. 2017-2018 er opgjort til 2,1 %. Udviklingen i "løn excl. genetillæg og pension" (nettolønnen) er opgjort til 2,2 %.

Den gennemsnitlige bruttolønsudvikling for ansatte, der har været ansat i samme stilling i perioden, er 2,9 %. Nettolønnen for samme gruppe steg 3,0 %, dvs. stort set med det samme.

De kvartalsvise årsstigningstakter på det regionale område - som opgjort af KRL - fremgår også af vedlagte tabel (bilag 19-0057.8).

Danmarks Statistik

Ifølge DST's implicitte lønindeks - det hidtidige indeks - er den kvartalsvise årsstigningstakt i 4. kvrt. 2017-2018 i regionerne 2,4 %, jfr. vedlagt (bilag 190057.10). En lønudvikling på 2,4 % undrer en smule, når man dels sammenligner med lønudviklingen i den kommunale sektor og dels med den aftalte lønudvikling. Sekretariatet vil derfor have opmærksomhed på dette. Forklaringen skal muligvis findes i nogle af de teknikaliteter (fx ferie uden løn), som indimellem påvirker den statistisk opgjorte lønudvikling.

Ifølge det nye standardberegnete indeks, som skal komme tættere på at måle den egentlige udvikling i gennemsnitstimelønnen, er den kvartalsvise årsstigningstakt i samme periode 2,1 %, dvs. svarende til lønudviklingen i den kommunale sektor. Forskellen mellem det implicitte lønindeks og det standardberegnete lønindeks kan populært siges at være struktureffekter, dvs. betydningen for den målte lønudvikling af at sammensætningen af lønmodtagerne inden for en given branche eller sektor ændrer sig.

Lønudviklingen over en længere periode

Lønudviklingen over en længere periode kan illustreres med DST's to lønindeks, jfr. vedlagt (bilag 19-0057.11).

Aktuelt har DST's implicitte indeksserie basis i 1. kvrt. 2005, dvs. at lønudviklingen måles i forhold til de gennemsnitlige timelønninger i 1. kvrt. 2005. Det standardberegne lønindeks har basis i 2016. Dvs. lønudviklingen i de to indeks måles for forskellige perioder, og værdierne kan derfor ikke sammenlignes på tværs af de to indeks. Den gennemsnitlige sektorvise lønudvikling ifølge DST fremgår af tabel 1 og 2.

Ganske som tidligere er den opgjorte lønudvikling bl.a. udtryk for sæsonudsving og at der er forskellige udmøntningsprofiler i de indgåede aftaler og overenskomster i sektorerne.

Uanset indeksets form, gælder som hidtil, at periodeafgrænsningen (valg af basisår/-kvartal og sluttidspunkt) har afgørende betydning for den umiddelbare vurdering af, i hvilken sektor den gennemsnitlige lønudvikling har været størst. Valget har både betydning for størrelsen og fortegn for forskellen i den opgjorte lønudvikling.

Tabel 1. Den implicitte lønudvikling siden 2005,1 ifølge DST

	Implicit lønindeks
	2005,1 = 100
Kommunerne	139,0
Regionerne	140,0

Kilde: www.statistikbanken.dk, ILON12, ILON22, ILON32, ILON42 og ILON52.

Note: Ingen af de anførte indeks er sæsonkorrigeret.

Tabel 2. Den standardberegne lønudvikling siden 2016 ifølge DST

	Standardberegnet lønindeks
	2016 = 100
Kommunerne	104,6
Regionerne	104,1

Kilde: www.statistikbanken.dk, SBLON2.

Note: Ingen af de anførte indeks er sæsonkorrigeret.

Reststigningen

Forskellen mellem aftaleresultatet og lønudviklingen kaldes også reststigningen. Der kan være flere forklaringer på, at der kan opgøres en reststigning, fx udviklingen i den lokale løndannelse eller ændringer i sammensætningen af den population, som statistikkerne baseres på.

Udmøntningen af aftalte lønstigninger pr. 1. april 2018 blev forsinket som følge af det forlængede forhandlingsforløb. Tages der højde herfor, kan årstigningstakten i aftaleresultatet incl. udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 for den kommunale sektor for perioden 4. kvrt. 2017 – 2018 beregnes til 2,3 %. Tilsvarende kan årstigningstakten i aftaleresultatet, incl. udmøntningen fra reguleringsordningen, for den regionale sektor beregnes til 2,0 %, hvilket afspejler forskellige aftalte stigninger og udmøntninger fra reguleringsordningen i denne periode.

Tabel 3 og 4 viser beregnede reststigninger på henholdsvis det kommunale og det regionale område på baggrund af DST's to lønindeks.

Tabel 3. Beregnet kommunal reststigning, 4. kv. 2015-2016 til 3. kv. 2017-2018

År	Kvar- tal	Aftalte stignin- ger	Kvartalsvise årsstigningstak- ter		Beregnet reststigning, pba.	
			DST's implicitte lønindeks	DST's standard- beregnete løn- indeks	DST's implicitte lønindeks	DST's standard- beregnete løn- indeks
2017-2018	3. kv.	1,3	1,3	1,4	0,0	0,1
2017-2019	4. kv.	2,3	2,1	2,1	-0,2	-0,2

Kilde: Egne beregninger p.b.a. www.statistikbanken.dk, ILON42 og SBLON2.

Tabel 4. Beregnet regional reststigning, 4. kv. 2015-2016 til 3. kv. 2017-2018

År	Kvar- tal	Aftalte stignin- ger	Kvartalsvise årsstigningstak- ter		Beregnet reststigning, pba.	
			DST's implicitte lønindeks	DST's standard- beregnete løn- indeks	DST's implicitte lønindeks	DST's standard- beregnete lønin- deks
2017-2018	3. kv.	1,4	2,0	1,5	0,6	0,1
2017-2019	4. kv.	2,0	2,4	2,1	0,4	0,1

Kilde: Egne beregninger p.b.a. www.statistikbanken.dk, ILON52 og SBLON2.

Reallønnen

DST har opgjort forbrugerprisudviklingen i perioden 4. kv. 2017 – 2018 til 0,8 %, hvilket er stort set uændret i forhold til 3. kv. 2017-2018 (1,0 %). Isoleret set medfører dette en gennemsnitlig stigende reallønsudvikling for ansatte i kommunerne og i regionerne i perioden 4. kv. 2017-2018, uanset om dette vurderes på baggrund af DST's implicitte eller standardberegnete indeks.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Vibeke Pedersen